

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

do kształcenia na odległość

– edukacja wczesnoszkolna, szkoła podstawowa

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Materiał opracowany w ramach grantu przez Radomski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Radomiu

SCENARIUSZ nr 1

(do wykorzystania podczas zajęć trwających jednorazowo 45 minut, zarówno w warunkach stacjonarnych – wykorzystanie np. tablicy interaktywnej – jak też w warunkach pracy zdalnej udostępnienie materiału dla każdego dziecka lub praca z grupą bezpośrednio na platformie zpe)

Edukacja wczesnoszkolna

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: klasy III, edukacja polonistyczna

- możliwa jest modyfikacja scenariusza oraz poszczególnych zadań

PROWADZONYCH PRZEZ: nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej

TEMAT: W świecie brzydkiego kaczątka

CELE KSZTAŁCENIA:

CEL OGÓLNY: wspieranie całościowego rozwoju dziecka

CELE SZCZEGÓŁOWE

1/ w odniesieniu do **fizycznego obszaru rozwoju dziecka**

- rozwijanie sprawności motorycznych i sensorycznych tworzących umiejętność skutecznego działania i komunikacji,

2/ w odniesieniu do **emocjonalnego obszaru rozwoju dziecka**

- rozwijanie umiejętności rozumienia odczuć zwierząt, wyrażania tych stanów za pomocą wypowiedzi ustnych i pisemnych,

3/ w odniesieniu do **społecznego obszaru rozwoju dziecka**

- rozwijanie umiejętności samodzielnego wyrażania swoich oczekiwań i potrzeb społecznych,

4/ w odniesieniu do **poznawczego obszaru rozwoju dziecka**

- kształtowanie umiejętności samodzielnego, refleksyjnego, logicznego, krytycznego i twórczego myślenia,
- rozwijanie umiejętności poprawnego posługiwania się językiem polskim w mowie i piśmie, pozwalającej na samodzielną aktywność, komunikację i efektywną naukę,
- kształtowanie umiejętności czytania na poziomie umożliwiającym samodzielne korzystanie z niej w różnych sytuacjach życiowych.

TREŚCI NAUCZANIA

1/ w zakresie słuchania:

- słuchanie z uwagą wypowiedzi nauczyciela i innych uczniów,
- wykonywanie zadań według usłyszanej instrukcji; zadawanie pytań w sytuacji braku rozumienia lub braku pewności zrozumienia słuchanej wypowiedzi,
- słuchanie z uwagą fragmentów lektury czytanych przez uczniów,
- słuchanie i czekanie na swoją kolej, panowanie nad chęcią nagłego wypowiedziania się, szczególnie w momencie wskazywania tej potrzeby przez drugą osobę.

2/ w zakresie mówienia:

- wypowiedzianie się płynnie, wyraziście, stosując adekwatne do sytuacji techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji, tempa i siły głosu,
- formułowanie pytań dotyczących sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela i uczniów,
- wypowiedzianie się w formie uporządkowanej i rozwiniętej na temat związany z lekturą,
- porządkowanie swojej wypowiedzi, poprawianie w niej błędów, omawianie treści przeczytanych tekstów,
- składanie ustnego sprawozdania z wykonanej pracy.

3/ w zakresie czytania:

- czytanie płynne, poprawne i wyraziste na głos tekstu zbudowanego z wyrazów opracowanych w toku zajęć,

- czytanie w skupieniu po cichu tekstów zapisanych samodzielnie w zeszycie oraz tekstu drukowanego,
- wyodrębnianie postaci i zdarzeń w utworze literackim, ustalanie kolejności zdarzeń, ich wzajemnej zależności, odróżnianie zdarzeń istotnych od mniej istotnych, postaci głównych i drugorzędnych; wskazanie cech i ocenianie bohaterów, uzasadnianie swojej oceny.

4/ w zakresie pisania:

- pisanie odręcznie, czytelnie, płynnie, zdań i tekstu ciągłego, sprawdzanie i poprawianie napisanego tekstu,

5/ w zakresie kształcenia językowego:

- rozpoznawanie zdania oznajmującego, pytającego, rozkazującego w wypowiedziach pisemnych,
- rozpoznawanie wyrazów o znaczeniu przeciwnym,

6/ w zakresie samokształcenia:

- korzystanie z różnych źródeł informacji, np. zasobów internetu (Wolne Lektury) i rozwijanie zainteresowań.

PRZEWIDYWANE EFEKTY

Uczestnicząc w zajęciach, uczeń:

- rozwinięciem umiejętności słuchania z uwagą wypowiedzi nauczyciela i innych uczniów,
- rozwinięciem umiejętności wykonywania zadań według usłyszonej instrukcji; zadawania pytań w sytuacji braku rozumienia lub braku pewności zrozumienia słuchanej wypowiedzi,
- rozwinięciem umiejętności słuchania z uwagą fragmentów lektury czytanych przez uczniów,
- rozwinięciem umiejętności słuchania i czekania na swoją kolej, panowania nad chęcią nagłego wypowiedziania się, szczególnie w momencie wskazywania tej potrzeby przez drugą osobę.

- rozwinięciem umiejętności wypowiedzianych płynnie, wyraziście, stosując adekwatne do sytuacji techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji, tempa i siły głosu,
- rozwinięciem umiejętności formułowania pytań dotyczących sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela i uczniów,
- rozwinięciem umiejętności wypowiedzianych w formie uporządkowanej i rozwiniętej na temat związany z lekturą,
- rozwinięciem umiejętności porządkowania swojej wypowiedzi, poprawiania w niej błędów, omawiania treści przeczytanych tekstów,
- rozwinięciem umiejętności składania ustnego sprawozdania z wykonanej pracy
- rozwinięciem umiejętności czytania płynnie, poprawnie i wyraziście na głos tekstu zbudowanego z wyrazów opracowanych w toku zajęć,
- rozwinięciem umiejętności czytania w skupieniu po cichu tekstów zapisanych samodzielnie w zeszytach oraz tekstu drukowanego,
- rozwinięciem umiejętności wyodrębniania postaci i zdarzeń w utworze literackim, ustalania kolejności zdarzeń, ich wzajemnej zależności, odróżniania zdarzeń istotnych od mniej istotnych, postaci głównych i drugorzędnych; wskazywania cech i oceniania bohaterów, uzasadniania swojej oceny.
- rozwinięciem umiejętności pisania odręcznie, czytelnie, płynnie, zdań i tekstu ciągłego, sprawdzania i poprawiania napisanego tekstu,
- rozwinięciem umiejętności rozpoznawania zdania oznajmującego, pytającego, rozkazującego w wypowiedziach pisemnych,
- rozwinięciem umiejętności rozpoznawania wyrazów o znaczeniu przeciwnym,
- rozwinięciem umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji, np. zasobów internetu (Wolne Lektury) i rozwijania zainteresowań.

METODY PRACY

- oglądowa (prezentacja ilustracji - portretu)
- słowna (omówienie treści lektury, wyjaśnienia pojęć, objaśnienia ćwiczeń, ciche i głośne czytanie)
- czynna (ćwiczenia)

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- tekst baśni H. Ch. Andersena „Brzydkie kaczątko”,
- portret pisarza,
- ćwiczenia,

PRZEWIDYWANY CZAS: 45 minut

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

CZĘŚĆ WSTĘPNA

1. Nauczyciel prosi uczniów, aby na powitanie podali tytuł swojej ulubionej bajki lub baśni. Dzieci kolejno wymieniają (ok. 3 min.)
2. Wprowadzenie uczniów w tematykę zajęć. Nauczyciel prezentuje portret Hansa Christiana Andersena i podaje tytuły innych baśni napisanych przez tego pisarza. (ok. 2 min.)

CZĘŚĆ WŁAŚCIWA

1. Rozmowa z uczniami (ok. 10 min) na temat przeczytanej lektury H. Ch. Andersena „Brzydkie kaczątko” (uczniowie zostali poproszeni o przeczytanie tekstu w domu), podczas której nauczyciel zadaje poniższe pytania i wspólnie zostaje ułożony przebieg wydarzeń w baśni.
  - Kto jest głównym bohaterem baśni?
  - Gdzie wykuło się pisklę?
  - Jak zachowywały się wobec niego inne zwierzęta?
  - Co czuło kaczątko?
  - Czy był ktoś, kto pomógł maleństwu?
  - Jakie przygody przeżyło?
  - Kogo spotkał na swej drodze młody łabędź?
2. Nauczyciel prosi uczniów o wykonanie ćwiczenia nr 1: uzupełnienie fragmentu tekstu baśni odpowiednimi słowami (w zależności od tego, czy zajęcia odbywają się w formie stacjonarnej czy zdalnej można wydrukować ćwiczenie

lub przeprowadzić je w formie interaktywnej). Uzupelniony poprawnie tekst zostaje glosno odczytany. [Zalacznik 2]. (ok. 5 min.)

<https://wordwall.net/pl/resource/31621587> [dostep 20.04.2022]

3. W nawiązaniu do rozmowy przeprowadzonej na początku lekcji nauczyciel prosi uczniów o wykonanie ćwiczenia nr 2 [Zalacznik 3].
(w zależności od tego, czy zajęcia odbywają się w formie stacjonarnej czy zdalnej można wydrukować ćwiczenie i rozdać je uczniom lub udostępnić na monitorze – wówczas uczniowie przepisują ćwiczenie do zeszytu) (ok. 5 min)
4. Uczniowie wykonują ćwiczenie nr 3 (wydrukowane i rozdane uczniom w sali lub udostępnione na monitorze z prośbą o przepisanie do zeszytu) [Zalacznik 4] (ok. 5 min).
5. Uczniowie na prośbę nauczyciela układają z rozsypanki zdanie oznajmujące, a następnie zmieniają je na zdanie pytające i rozkazujące - ćwiczenie nr 4 [Zalacznik 5] (ok. 5 min)
6. Wprowadzenie i omówienie przez nauczyciela frazeologizmu „Łabędzi śpiew”. Wyjaśnienie, że określenie to ma związek z przekonaniem o tym, że łabędzie śpiewają tylko na chwilę przed śmiercią. Łabędzi śpiew to może być np. ostatnie dzieło autora, ostatnie wystąpienie piosenkarza, przejaw jakiegokolwiek działalności kończącej pewien etap. (ok.3 min)
7. Nauczyciel krótko podsumowuje zajęcia zwracając uwagę na to, jak wielkie znaczenie mają słowa, które wypowiadamy. W zależności od tego, co mówimy - mogą bardzo zranić lub sprawić komuś przyjemność (ok. 2 min.)

EWALUACJA ZAJĘĆ

1. Na zakończenie zajęć, nauczyciel prosi, żeby dzieci dokończyły zdanie (metoda zdań niedokończonych):
Dzisiaj na zajęciach nauczyłam/nauczyłem się.... (ok. 5 min.)
2. Zakończenie zajęć, pożegnanie uczniów.

BIBLIOGRAFIA:

- Ćwiczenie interaktywne: <https://wordwall.net/pl/resource/31621587> [dostęp 20.04.2022]
- Frazeologizm „Łabędzi śpiew”: <https://www.ortograf.pl/slownik/labedzi-spiew> [dostęp 20.04.2022]
- Podstawa programowa dla szkoły podstawowej (Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. poz. 356):
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20170000356>
[dostęp: 20.04.2022]
- Portret H.Ch. Andersena
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:HCA_by_Thora_Hallager_1869.jpg?uselang=pl [dostęp: 20.04.2022]
- Tekst baśni H. Ch. Andersena „Brzydkie kaczątko” dostępny na stronie:
<https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/brzydkie-kaczatko/> [dostęp: 20.04.2022]

ZAŁĄCZNIK 1

Portret Hansa Christiana Andersena. Źródło:

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:HCA_by_Thora_Hallager_1869.jpg?uselang

[=pl](#) [dostęp: 20.04.2022]

ZAŁĄCZNIK 2

UZUPEŁNIJ TEKST WYRAZAMI Z RAMKI			
obraz	łąbędziem	szczęśliwe	
brzydkie	kaczkami	cierpieniach	radośnie
<p>„Ale cóż to? Cóż widzi w zwierciadlanej fali? Wszakże to jego .....?</p> <p>Jego własny! Jego! To już nie brudnoszare, brzydkie i niezgrabne kaczę, to łąbędź biały! Kaczę stało się .....!</p> <p>Chociaż się urodziło pomiędzy kaczkami, lecz z łąbędziego jaja, więc i ono także łąbędziem stać się musiało koniecznie.</p> <p>W tej jednej chwili zapomniało nagle o nędzy, o ....., czuło się tylko ..... niezmiernie i po raz pierwszy ..... witało świat piękny, życie i braci łąbędzi, które pływały wkoło, oglądając towarzysza i pieszczotliwie głaszcząc go dziobami”.</p>			

Ćwiczenie 1: Tekst z lukami. Fragment baśni H. CH. Andersena „Brzydkie kaczątko”
<https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/brzydkie-kaczatko/> [dostęp: 20.04.2022]

Źródło: opracowanie własne.

ZAŁĄCZNIK 3

KTÓRE WYRAZY OKREŚLAJĄ WYGLĄD, A KTÓRE CHARAKTER KACZAŃKA?			
brzydkie nieszczęśliwe	niezgrabne brudnoszare	smutne duże	dobrze posłuszne
CECHY WYGLĄDU:			
CECHY CHARAKTERU:			

Ćwiczenie 2: Przymiotniki określające cechy wyglądu i charakteru. Źródło: opracowanie własne.

ZAŁĄCZNIK 4

UZUPEŁNIJ TABELĘ WPISUJĄC PRZYMIOTNIKI O ZNACZENIU PRZECIWNYM. SKORZYSTAJ ZE WZORU	
dobrze	złe
smutne	
brzydkie	
silne	
czyste	

Ćwiczenie 3: Wyrazy o znaczeniu przeciwnym. Źródło: opracowanie własne.

ZAŁĄCZNIK 5

Ułóż z rozsypanki zdanie oznajmujące, a następnie zmień je na zdanie pytające i rozkazujące.

z dobrocią i uznaniem.	pokłoniły mu się	Stare łabędzie
------------------------	------------------	----------------

Zdanie oznajmujące:

.....

Zdanie pytające:

.....

Zdanie rozkazujące

.....

Ćwiczenie 4: Rodzaje zdań. Źródło: opracowanie własne.

Opracowanie: Ewa Wziętek